

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Elišky Škodové

Josef Úlehla a jeho přínos reformní pedagogice na přelomu 19. a 20. století

Formální úroveň práce.

Práce je psána přehledně, technické provedení je bezchybné, citace odpovídají normám. Svým rozsahem sice mírně překračuje požadavky na bakalářskou práci, avšak toto překročení neruší celkově vynikající způsob zpracování práce po stránce formální.

Jazyková stránka práce.

Práce ukazuje na stylistickou vyspělost autorky. Po gramatické stránce je práce bezchybná.

Obsahová stránka práce.

Jak autorka uvádí, cílem práce bylo prozkoumat, jak česká pedagogika reagovala na světové reformní pedagogické hnutí a jakým způsobem se v tomto hnutí uplatňovala práce pedagoga Josefa Úlehly. Autorka se snažila ucelně popsat a analyzovat jednak jeho postavení v měnících se historických a kulturních podmínkách na přelomu 19. a 20. století a dále jeho úsilí o organizační sjednocení české školy v duchu názorů a přístupů reformní pedagogiky.

V první části práce se autorka zabývá situací českého školství v historických podmínkách rakouského školství a událostmi které měly vliv na českou pedagogiku a na názory Josefa Úlehly. Také uvádí pedagogické myslitele, kteří jej ovlivnili.

V druhé části se věnuje jeho životu a dílu.

Ve třetí kapitole autorka hodnotí jeho přínos. Autorce se podařilo ukázat Josefa Úlehlu jako člověka, který se vlastním úsilím vypracoval na osobnost, která svými názory velmi silně ovlivňovala pedagogický život na přelomu 19. a 20. století, zejména na Moravě. Na jedné straně autorka práce ukázala, jak Úlehla reagoval na sevřené rakouské školství vedené v duchu herbartismu svou pedagogickou, organizační a publikační činností tím, že se zasazoval o svobodnější a volnější vedení mládeže. Na druhé straně také autorka kriticky uvedla, na základě studia literatury, že Úlehla polemizoval pouze s názory Herbartových žáků a nikdy se nezabýval Herbartem samotným. Ostře sice odsuzoval německou výchovnou soustavu, která však ve své době nesla také pozitivní rysy proti dřívějšímu stavu. Zároveň přeceňoval dobré stránky amerických škol. V práci autorky jsou velmi cenné názory tehdejších předních českých pedagogů na názory a publikace Úlehly. Autorka práce shrnuje, že Úlehlovi, přes různé námitky a jeho nedostatky, význam v dějinách české pedagogiky náleží.

Dále autorka práce, na základě pohledu dnešních autorů, uvádí, že vlastně Úlehla svým reformním úsilím předběhl dobu, neboť současné snahy reformně naladěných učitelů v různých pedagogických asociacích jsou vlastně pokračováním odkazu českých reformních pedagogů, ke kterým Úlehla patřil.

Hodnocení Úlehly a jeho díla je podle autorky práce dosud nejednoznačné a komplexnější hodnocení je třeba ještě provést.

Autorka splnila cíl práce. Prokázala, že dovede využít dostatečné množství informačních zdrojů a vlastním způsobem zpracovala dané téma.

Práci doporučuji k obhajobě.

Známku navrhuji výborně.

V Českých Budějovicích dne 25.5.2009

Mgr. Pavel Kučař Ph.D.